Onbeş günlük
DURUM
TKP Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı 17 (199) 15 Eylül 1977

---

İÇİNDEKİLER:



---

## TKP'nin 57.yıldönümü törenle kutlandı

10 Eylül 1977'de Türkiye Komünist Partisi 57 yaşını doldurdu. TKP'nin bu yıldönümü yurtta ve yurt dışında parti örgütlerinin düzenlediği toplantılarla kutlandı.Yurt içindeki parti örgütleri bu mutlu günü,gizlilik koşullarında kutlamalarına karşın,10 Eylül'de düzenledikleri toplantı ve benzeri forumlarda TKP'nin 57 yıldır halkımızın ulusal bağımsızlığı,demokrasi,barış,sosyal ilerleme ve sosyalizm uğrunda yürüttüğü savaşı dile getirdiler.

Avrupa'nın çeşitli yerlerinde ise,kutlama toplantıları,"TKP'ye konan yasak kaldırılmalıdır" belgisi altında yapıldı.Yurt dışındaki parti örgütleri,ilerici kuruluşlar "TKP'ne özgürlük!" bayrağı altında yığınsal toplantılar düzenlediler.Bu toplantılara işçilerimiz,TKP'nin giderek artan etkinliğinin,halkımızın mutlu geleceği için sürdürdüğü ardıcıl savaşımın verdiği sevinçle katıldılar.

Türkiye Komünist Partisi'nin 57. yıldönümünde
Polit Büro üyesi A.Saydan yoldaşın yaptığı
konuşmanın bir özeti

Partimizin yıldönümlerinde bir araya gelmek,geçmişe,geçtiğimiz savaş yoluna bir göz atmak doğal olduğu kadar,geleneksel de olmuştur.

Partimizin bu yılki kuruluş yıldönümü,Büyük Oktobr Devrimi'nin 60'ıncı yılının eşiğine rastlıyor. TKP,Oktobr Devrimi'ni yaratan, bugün de Oktobr davasını yürüten SBKP'nin komünizm kuruculuğundaki eşsiz başarılarını ve proletarya enternasyonalizmine sımsıkı bağlılık içinde,dünya barışı için yürüttüğü büyük savaşı içtenlikle selâmlıyor.

57. yıldönümünü kutlarken Partimizin zor,çetin ve ağır bir illegalite savaşı içinde geliştiğini ve bugünlere ulaştığını bilmeyen yoktur. Bu savaşım sırasında burjuvazi her zaman partinin beynine,yönetim kadrosuna,kurmaylarına vurmaya dikkat etti. 57 yıllık süre içinde kayıplarımız ağırdır. Mustafa Suphi ve Etem Nejat'ın partimizin büyük kurucularının ve yöneticilerinin teröre kurban gitmesiyle başlayan kanlı aşama süregeldi...

Bir yandan burjuvaziye,öte yandan burjuvazinin,parti saflarına sızmış ajanlarına,likidatörlere karşı savaşmak hiç de kolay olmadı. Parti saflarını bu ajanlardan temizlemek önemli bir sorun olarak parti yöneticilerini yıllarca uğraştırdı. 24 Mayıs 1974 tarihinde Polit Büro'nun aldığı kararlar bu savaşın en yüksek noktasını teşkil ediyordu.

Parti önünde yol,önemli ölçüde düzlendikten sonra TKP hızlı bir gelişme sürecine girdi. İşçi sınıfının öncü partisi olduğunu, onun sosyal,politik savaşımını örgütleyerek,işçi sınıfı içinde geniş ölçüde örgütlenerek,onun ideolojisini ve devrimci teorisini güçlendirerek doğruladı. Bu yılın başlarında yapılan Konya Konferansı partiyi bu savaşımda daha ileri atılımlar için hazır duruma

getirdi.

Daha sonra,işbirlikçi burjuvazinin TKP'yi yok sayma çabalarına karşılık,bazı burjuva politikacılarının Partiye konan yasağın kaldırılmasından yana olduklarını,başta işçi sınıfı olmak üzere,emekçi yığınlarının ise "TKP'ye özgürlük!" sloganını benimsediklerini belirten konuşmacı,Türkiye'deki sınıf savaşının başlıca aşamalarını belirterek,TKP'nin yerinin bu savaşın içinde ve başında olduğunu söylemiş ve şöyle devam etmiştir: "İllegal koşullara karşın TKP şu gerçeği dosta-düşmana,memleket ve dünya kamuoyuna göstermiştir: illegal koşullarda da işçi sınıfının yığınsal eylemlerini örgütlemek ve onun devrimci teorisini geliştirmek,daha doğrusu Marksizm-Leninizmi yaratıcı bir şekilde Türkiye'nin koşullarına uygulamak, işçi sınıfının ideolojisini sosyal-demokrasiden,Maoculuk,Troçkizm,anarşizm gibi sapık akımların etkisinden korumak ve onu işçi sınıfının sınıfsal bilincinin temel dayanağı x haline getirmek mümkündür."

Konuşmasında TKP'nin anti-Sovyetizmin her türüne karşı savaşacağını,legale çıkmak için burjuvaziye hiçbir ödün vermiyeceğini belirten A.Saydan yoldaş: "Bugün artık biliyoruz ki,legalite işçi sınıfının yürüttüğü sınıf savaşının daha yüksek bir aşamasında ve savaşımla elde edilecektir.Kimsenin legaliteyi bize hediye etmesini beklemedik,beklemiyoruz ve beklemiyeceğiz" demiştir.

Sapık akımlara karşı savaşın partinin güçlenmesi bakımından taşıdığı büyük önemi belirten konuşmacı,legal sosyalist partilerin faaliyeti üzerinde de durmuş,bunların zaman zaman sınıf sendikacılığına, TKP'ye ve genellikle işçi sınıfına karşı uyguladıkları politikanın sınıf düşmanlarına yaradığını söylemiştir.Bugünkü aşamada TKP'nin,işçi sınıfı ve yığınlar için başta gelen alternatif durumuna girdiğini kaydeden A.Saydan yoldaş şöyle konuşmuştur:"Bundan ötürü,bugünkü aşamada

işçi sınıfı ve emekçi yığınlar için Türkiye Komünist Partisi başta gelen alternatif durumuna girmiştir. Bu tarihsel ve çok önemli bir aşamadır. İşçiler, emekçiler yığınsal olarak TKP'-nin saflarına girmek istemi içindedirler. Biz bu yığınsal akını görmezlikten gelemeyiz. Kapılarımızı işçi ve emekçilere gereği kadar açmamak gibi bir hata işleyemeyiz. Partiye girmek isteyenlerden bilgi düzeyi aramaktan fazla, onların sınıfsal kökenine ve sınıf savaşında tuttukları yerlere bakmak lâzımdır. Gençlere, aydınlara saflarımız açıktır. Fakat bugün büyük burjuvaziye karşı, emperyalist tekellere karşı ağır koşullarda, hattâ zaman zaman kanlı bir sınıf savaşı veren işçilere, emekçilere kapılarımızı ardına kadar açmak ve parti militanlarının önemli bir kısmını bunlardan oluşturmak zorundayız. Bu işçiler ve emekçiler partiye girdikten sonra savaş alanlarında, Marksizm-Leninizm ilkeleri ile eğitilecek ve yönetici kadro önemli bir ölçüde bunlardan oluşacaktır."

A.Saydan yoldaş sınıf sendikacılığının güçlenmekte olduğunu, komünistlerin bu alandaki çalışmalarını daha da yoğunlaştırmaları gerektiğini belirttikten sonra, Maden-İş grevi üzerinde durarak, bu grevin işçi sınıfının birliğini güçlendirme hareketine hız verdiğini, sarısendikacıları gerilemeye, bazılarını da sınıf sendikacılığı eğilimlerine zorladığını söylemiş ve şöyle devam etmiştir: "Güvenle ve memnuniyetle söyleyebiliriz ki, işçi sınıfındaki gelişmeler politik ve sendikal plânlarda devrimci bir tabanda birliğe yöneliktir. Bütün anti-emperyalist, anti-faşist demokratik güçlerin eylem birliği sorunu ancak işçi sınıfının güçlenen birliği tabanı üzerinde sağlıklı bir gelişme gösterebilir. Biliyoruz, bugün anti-emperyalist, anti-faşist demokratik güçlerin eylem birliği Ulusal Demokratik Cephe politikasında ve programında biçimleniyor. UDC sorunu artık ulusal bir sorun haline gelmiştir. Bu fikir bütün demokratik güçleri, en başta sendikaları,

demokratik yığın örgütlerini ve burjuvazinin ilerici kolunu etrafında toplaya toplaya çığ gibi büyüyor.Partimizin ödevi bu akımı örgütlemek,ona bir plâtform sağlamak,Ulusal Demokratik Cepheyi gerçekleştirmektir. Bütün anti-emperyalist,anti-faşist güçlerin eylem birliği TKP programında formüle edilmiştir. Bugün bunun ulusal bir sorun haline gelmesi TKP programının gerçekçi ve bilimsel bir temele dayandığının delillerinden biridir."

Daha sonra ittifaklar sorununun Lenin'in devrimci uzlaşmalar sorunundan ayrılamayacağını belirten konuşmacı,bütün ayrılıklara rağmen legal sosyalist partiler ve burjuvazinin ilerici,yurtsever kanadıyle,asgari müşterekler etrafında diyaloglar kurmanın gerekli olduğunu belirtmiş,ittifaklar için sosyal ve politik zeminin varolduğunu vurgulamış ve: "Fakat gerek demokratik dönüşümler,gerekse ileri demokrasi aşamasında bağlanacak ittifaklarda işçi sınıfının ağırlığının önemli olması zorunlu bir koşuldur" demiştir.

A.Saydan yoldaş emperyalizmin,kapitalizmin deva bulmaz bunalımlarının Türkiye'yi sardığını,burjuvazinin memleketi yönetme olanaklarını yitirdiğini,bu sınıfın işbirlikçi,tekelci kolunun sömürü düzenini ayakta tutabilmek için kanlı faşist baskılar uyguladığını söyledikten sonra şunları belirtmiştir: "Bunalımlar sömürü düzeninin,kapitalizmin ürünüdür.Ancak sömürü düzeninin,kapitalizmin yokolma ve sosyalist düzene geçme sürecinin başlamasıyle bunalımlar da toplum yaşamından silinme sürecine gireceklerdir."

Sözlerine devamla, TKP'nin ,her aşamada,programındaki amaçlara ulaşmak için devrimci bir yöntem uygulayacağını belirten konuşmacı,devrimcilik denince ille de silâha sarılmak anlamına gelmediğini vurgulayarak, 12 Mart dönemindeki olayları hatırlatmış,daha sonra da parlamenter yoldan kapitalizmden sosyalizme geçiş görülmemişse de,parlamenter yollardan yürütü-

len sınıf savaşında yığınları örgütlemenin,devrimci ilkelere göre eğitmenin olanakları bulunduğunu söylemiştir.

"Avrupa Komünizminin" içyüzünü,çeşitli ülkelerde ve bu arada memleketimizde birkaç komünist partisi birden meydana getirme manevralarını ele alan A.Saydan yoldaş şöyle demiştir: " İşbirlikçilerin,büyük sermaye çevrelerinin ve en gerici,sömürücü çevrelerin vurucu gücü olan Demirel ortaklığı, TKP'ye konan yasağı,Ceza Kanunu'ndan 141-142.maddeleri kaldırmıyacağını değişik vesilelerle,sık sık tekrarlıyor.Komünistlere karşı kanlı faşist saldırıları şiddetlendiriyor. TKP'ye karşı provokasyonlara kuvvet veriyor.Bunları yapan hükümet ve onu destekliyen en gerici,en sömürücü çevreler TKP adını taşıyan bir partiye izin verirlerse bu,onların işçi sınıfına,bütün devrimci ve demokratik güçlere ve özellikle TKP'ye karşı yeni bir provokasyonu,saldırısı anlamına gelecektir. Bu sahte TKP'nin,emperyalizmin,büyük burjuvazinin sınıfsal çıkarlarına hizmet etmekten başka hiçbir rolü olmıyacaktır.

Bu koşullarda,bu gibi bir sahte TKP kurmak istiyenler arasında aldanmış olanlar varsa,bunlar işçi sınıfına,Türkiye devrim sürecine ve kendi kendilerine hıyanet etmek durumuna düşeceklerdir.Bunu bilerek yaparlarsa büyük burjuvazinin, emperyalizmin katkısız ajanları olarak ihanet duvarına çakılacaklardır."

## Yeni zamlar

Demirel hükümeti,bir avuç vurguncunun kâr oranlarını arttırmak,daha büyük vurgunlar sağlamak için ekonomik,politik ve sosyal bunalımı,çöküşü ve yıkımı daha da hızlandırıyor.Bu bunalımın yükünü emekçi halkın sırtına yükliyen hükümet,sözümona "ekonomiyi canlandırmak önlemleri" adı altında iğneden ipliğe kadar tüm tüketim maddelerine zam yaptı.Tekel maddelerine,pirince,benzine,fuel-oile,çimento ve demire,kitle ulaşım araçlarına ve daha birçok maddeye yapılan zamların oranı % 26 ile % 114'ü bulmaktadır.

Demirel ve ortaklarının oluşturduğu hükümetin izlediği halk düşmanı politikanın başka bir sonucu da dış ticaret açığının büyük bir hızla artmasıdır.Resmi verilere göre döviz rezervi yarım milyar dolara düşmüştür.Döviz darlığından dolayı ithalatın büyük ölçüde kısıtlanmasına karşın,bu yılın ilk yarısındaki dış ticaret açığı 37 milyar lirayı aşmıştır.Dış ticaretin yüzde 90'na yakın bölümünü kapitalist ülkelerle yapan Türkiye'nin ekonomik bağımlılığı iyice pekişmektedir.Dış borçlanmanın durmadan artması bunun en açık göstergesidir.Sadece bu yıl ödenmesi gereken 13 milyar 770 milyon lira dış borç vardır. Ülkemizin toplam borcu ise 140 milyar lirayı aşmıştır.

Gelir vergisinin yüzde 70'inin işçilerden ve memurlardan kesilmesi de,Demirel hükümetinin bir avuç vurguncunun milyonlarına milyon katma politikası izlediğinin en somut göstergesidir.Bu yetmiyormuş gibi hükümet,işbirlikçi sermaye sahiplerine teşvik tedbirleri adı altında vergi iadesi yapma hakkını tanıyor.

Bir avuç parababası milyarlarına milyar katarken,işçi-köylü, memur-esnaf yığınlarının gelir düzeyi ve satın alma gücü durmadan düşüyor. SSK verilerine göre, 1976 yılında ortalama ücret artışı yüzde 11.5'i geçmemiştir.Bu yıl yüzde 30'u aşan enflâsyon hızı fiyatlar ile ücretler arasındaki dengesizliği daha da derinleştirmektedir.

Gerici-faşist karması 2.MC hükümetinin bu yıkım ve çöküş durumundan gösterdiği çıkış yolu ise,daha çok borçlanma,emperyalizme ve NATO'ya daha sıkı bağlanmak,iç tüketimi kısmak için hayat pahalılığını artırmak,ücretleri,taban fiyatlarını,memur maaşlarını dondurmak,paranın değerini düşürmek ve halkın satın alma gücünü azaltmaktır. Bütün bunlar ise,Eylül ayının başından bu yana Ankara'da incelemeler yapan uluslararası mali ser-

mayenin en büyük kuruluşu olan Uluslararası Para Fonu(İMF) nun önerileridir.

Emperyalizmin,emperyalist finans merkezlerinin dayattığı önerilerin uygulanmasını başlıca görev edinen Demirel hükümetinin bu yıkım politikası bütün yurtta ve yurt dışında çalışan işçilerimiz arasında sert protestolarla karşılanmaya devam ediyor. TKP, CHP, DİSK,Türk-İş,İKD,İGD,Mimar ve Mühendis Odaları, TÖB-DER, KÖY-KOOP ve daha birçok ilerici kuruluş ve örgüt,meslek odaları,esnaf dernekleri,tek sözle tüm emekçiler Demirel hükümetinin bu yıkım politikasını sert bir biçimde protesto etmektedirler.Emperyalizme,onun politik,askersel ve ekonomik örgütlerine bağımlılığın bir sonucu olan bugünkü durumun alınteriyle geçinen milyonlarca emekçinin yaşam koşullarını daha ağırlaştırdığını belirtmektedir. Çeşitli kuruluşlarca yayınlanan bildirilerde, "bu soygun ve sömürü politikasına son vermenin tek yolu bu hükümetin alaşağı edilmesi ve ulusal çıkarları savunan,bağımsızlık ve demokratik özgürlüklerden yana olan bir hükümetin işbaşına getirilmesidir. Bunun gerçekleştirilmesi de başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilerici,yurtsever güçlerin Ulusal Demokratik Cephe içinde birleşmelerine bağlıdır." deniyor.

## Halkımız kalıcı bir barış için savaşıyor

Harbe karşı savaş günü olan 1 Eylül Türkiye'nin çeşitli yerlerinde Dünya Barış Günü olarak kutlandı.Barış Derneği'nin girişimiyle İstanbul'da "Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye" konulu bir ulusal konferans düzenlendi.Konferansa 24 ilerici örgüt ve kuruluş,yabancı konuklar ,bu arada Dünya Barış Konseyi Başkan Yardımcısı,çok sayıda barış yanlısı demokrat katıldı.

İşçi sendikaları,ilerici kuruluş ve örgütler konferansa gönderdikleri mesajlarda,barış için savaşımın sömürüsüz bir dünya için savaşımdan ayrılamıyacağını,bu uğurda barış savaşının uluslararası düzeyde sınıf savaşının bir devamı olduğu belirtildi. Ulusal Konferansta,Helsinki kararlarının yaşama geçirilmesi,silahlanmaya son verilmesi gibi günümüzün can alıcı sorunları ele alındı.Halkımızın Amerikan emperyalizminin nötron bombası,kanatlı roketler ve diğer yığınsal kırım silâhları üretme kararına karşı,kalıcı bir barış özlemi ve savaşımı dile getirildi.

Dünya Barış Günü Adana,İzmir,Ankara,Karadeniz illeri ve diğer illerimizde de kutlandı. Bursa'da DİSK ve diğer demokratik kuruluşların ortaklaşa düzenlemek istedikleri kutlama törenlerine içişleri bakanlığı izin vermedi.Birçok yerde ise,Barış Günü dolayısıyle afiş asanlar tutuklandı. Demirel hükümeti bu tutumuyle barış düşmanı bir hükümet olduğunu bir kez daha gösterdi. Hükümetin vurucu gücü durumunda olan Maocu'lar da Barış Forumu'nu baltalama eylemlerine giriştiler. Bazı kuruluşların temsilcileri ise tutarsız gerekçeler ileri sürerek böylesi bir forumun dışında kalmak gibi bir ters tutum izlediler.

Bütün bunlara karşın başarıyla sonuçlanan Barış Forumu, Türkiye'de barış hareketinin güçlendiğini,barış için savaşın gerici-faşist karması hükümeti yıkma savaşıyla birleştiğini,barış güçlerinin birliğini gerçekleştirmenin UDC'yi oluşturma savaşıyla iç içe olduğunu gösterdi.

## Maden-İş'in Genel Kurulu

6-10 Eylül günlerinde Maden-İş Sendikasının 22.Genel Kurulu yapıldı. Çok sayıda yerli ve yabancı konuğun katıldığı Genel Kurulun açılış konuşmasını yapan Maden-İş ve DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, 22.Genel Kurulun MESS patronlarına karşı yiğitçe savaşan metalürji işçilerinin grevinin 100.gününe,Maden-İş Sendikasının kuruluşunun 30. yılına rastladığını, 141 ve 142 gibi faşist maddelerin yürürlükte olduğu ülkemizde işçi sınıfının politik örgütlenmesinin alabildiğine kısıtlandığını ,hatta yasaklandığını belirtti ve MESS,grevleri, Ulusal Demokratik Cephe, DİSK-CHP ve DİSK-Türk-İş ilişkileri üzerinde durdu.

4 gün süren 22.Genel Kurul'da sınıf ve yığın sendikacılığının yeni boyutlar kazanması açısından önemli kararlar alındı.

Maden-İş'in Genel Kurulu'nda alınan kararlar,işçi sınıfının,barış,demokrasi,sosyal ilerleme,ulusal bağımsızlık ve sosyalizm için yürütülen savaşın başını çektiğini bir kez daha doğruladı. Maden-İş'in Dünya Sendikalar Federasyonu'na katılma kararı ise, Türkiye işçi sınıfının uluslararası işçi sınıfıyle enternasyonal bağlarının gittikçe güçlendiğini gösteriyor.

Genel Kurulun çalışmalarına katılan yabancı konuklardan Dünya Sendikalar Federasyonu'na bağlı Uluslararası Metalürji Emekçileri Sendikalar Birliği Sekreteri Aleksief ve İtalyan Metal İşçileri Federasyonu yöneticilerinden Bruno Sacerdoti yaptıkları konuşmalarda,Maden-İş'le örgütleri arasındaki iyi ilişkilerin sınıf savaşında enternasyonalist dayanışmanın en parlak örnekleri olduğunu belirttiler ve MEES patronlarına karşı demokratik hak ve özgürlükleri uğrunda savaşan metalurji işçileriyle dayanışmalarını dile getirdiler.

Şili halkının anti-faşist savaşımıyle dayanışma

4 ile 11 Eylül günlerini kapsayan hafta,faşist Pinoçet rejimine karşı demokratik hak ve özgürlükler için savaşan kahraman Şili halkıyle dayanışma haftasıydı.Dayanışma haftası dolayısıyle dünyanın çeşitli ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de ilerici-barışsever güçler Şili halkının anti-faşist savaşımıyla dayanışmalarını gösterdiler.

25 demokratik kuruluş ve örgütün temsilcileri yaptıkları ortak açıklamada, 4 yıldır Şili halkına karşı kanlı bir terör uygulayan faşist Pinoçet rejimini,bu kanlı rejimin başlıca desteği Amerikan emperyalizmini,uluslararası gericiliği,Pekin yönetimini protesto ettiler ve koşulsuz olarak Şili halkının ve onun demokrasi ve ilerleme savaşımının yanında yer aldıklarını bildirdiler.Açıklamada ayrıca,Türkiye işçi sınıfının,ilerici güçlerin Şili yurtseverleriyle dayanışmayı,enternasyonalist dayanışmanın önemli bir parçası olarak gördükleri ve Türkiye halkının da demokratik bir hükümet için gerici-faşist karması Demirel hükümetine karşı çetin bir savaş yürüttüğü de belirtilmektedir.

İlerici Gençler Derneği'nin yurt ölçüsünde düzenlediği dayanışma toplantılarında da Şili faşizmi yerildi ve dayanışmanın önemi belirtildi.Toplantılarda,şiirler okundu, koro ise dayanışma şarkıları söyledi.İGD'nin İstanbul'da düzenlediği dayanışma toplantısında 13 Haziran'da ülkemizde yapılan "La Esmeralda Defol!" eyleminin filmi de gösterildi.